

Figur 1. Biologiska stationen fick sin efterlängta nya flytbrygga i april 2020.
Foto: Niclas Fritzés.

Valsörarnas biologiska station – verksamhetsberättelse för år 2020

NICLAS FRITZÉN & JAN HÄGG

Året 2020 utgjorde Valsörarnas biologiska stations 55:e verksamhetsår. Trots att hela säsongen präglades av coronapandemin kunde vi genomföra större delen av verksamheten enligt planerna. De mest synliga följder pandemin medförde hade med vårbemannings omfattning att göra samt att munskydd användes vid behandlingen av fladdermöss för att skydda dem från eventuell överföring av sars-cov-2 från människa till fladdermus. Vintern 2019–2020 var exceptionellt isfattig, vilket gjorde det möjligt att nå Valsörarna med båt redan före mitten av mars. Detta resulterade i en hel del rekordtidiga fågelobservationer. Under sommaren förekom sällan skådade mängder av cyanobakterier (blågrönalger) i Valsörsarkipelagen.

I verksamhetsberättelsen presenteras utfört arbete samt en del resultat i kort-het, medan större sammanställningar publiceras separat. Verksamheten inleddes den 12 mars och stationen stängdes för vintern den 24 november. Totala antalet bemanningsdagar var 153 fördelat på ca 75 personer. Som stationschef fungerade Niclas Fritzén, som år 2020 spenderade hela 89 dagar på Valsörarna, och till Valsörskommittén hörde därtill Jan Hägg, Tuija Warén, Gunnar Stara, Ralf Wistbacka och Aurelia Mäkynen. Kommittén fungerade på ideell basis medan stationschefen avlönades på deltid motsvarande två månadsverken. Båttransporterna sköttes med stationschefens egen båt eller lokala skeppare. Verksamheten finansierades genom bidrag av Svensk-Österbottiska Samfundet, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, Nordenskiöld-samfundet i Finland, Svenska litteratursällskapet och BirdLife Finland. Biologiska stationen framför ett stort och varmt tack till alla finansörer, till dem som utfört den vetenskapliga verksamheten, till talkoarbetare och alla andra medarbetare samt till Björkö delägarlag på vars marker verksamheten på Valsörarna utförs.

Fågelstationsverksamheten

Stationen fungerar även som officiell fågelstation. Till fågelstationsverksamheten räknas traditionellt flyttfågel- och annan fågelobservationsverksamhet samt ringmärkning men även den regelbundet återkommande karteringen av häckande skärgårdsfåglar (utfördes senast 2018 och följande gång 2021). En utförligare rapport över fågelstationsverksamheten har författats av Jan Hägg (Valassaarten lintuasema – Miehitys ja havainnot 2020, endast på finska) och finns att nedladdas via OA:s internetsida (www.oa.fi/om_oss/rapporter). Fågelobservationerna och uppföljningen av fågelflyttning var mer omfattande jämfört med de närmast föregående åren, även om bemanningen på våren utfördes av mycket få personer på grund av coronaviruspandemin. På våren låg fokus på flyttfågeluppföljning och på hösten därtill på pärluggle- och stationsringmärkning. För fågelstationens del var antalet bemanningsdagar (vilka räknas utgående från ifyllda stationsblanketter) 125, d.v.s. markant fler än föregående år (89) och i själva verket det högsta under hela 2000-talet. De personer som innehade flest bemanningsdagar gällande fågelstationsverksamhet var Ari Lähteenpää (48 st.), Jan Hägg (21 st.), Pekka Peura (15 st.) och Tomas Lövdahl (15 st.). Fågelstationen bemannades av ca 23 personer under året, av vilka två i första hand utförde skärgårdsfågelundersökningar. Totalt observerades 186 fågelarter, vilket är fler än långtidsmedeltalet 174, och en av dessa, blåstjärt, utgjorde en ny art

Art	Ringm.datum	Ålder	Ringm.plats. (ringmärkare)	Fynddag	Fyndplats (ringmärkare)	Avstånd
Skräntärna	21.6.1997	pm	Vals (A. Isaksson)	18.6.2020	Nystad (P. Byholm)	266 km
Pärluggla	30.5.2017	1kv	Flurkmark, Tavelsjö, Vb, SE	24.9.2019	Vals (H. Eklund)	74 km
Pärluggla	29.9.2018	2kv	Vals (P. Peura)	7.10.2020	Vals (I. Nousiainen)	0 km
Pärluggla	9.10.2019	1kv	Vals (J. Hägg)	26.9.2020	Sysmä (J. Lamminmäki)	314 km
Pärluggla	9.10.2019	1kv	Vals (J. Hägg)	15.10.2020	Björneborg, Vittisbofjärd	194 km
Pärluggla	27.9.2019	1kv	Vals (T.Osala)	10.10.2019	Tauvo (M. Tynjälä)	231 km
Pärluggla	26.5.2020	pp	Jurva (K. Ketola)	7.10.2020	Vals (I. Nousiainen)	94 km
Pärluggla	7.9.2020	1kv	Karleby (S. Vikström)	2.10.2020	Vals (P. Peura)	114 km
Pärluggla	18.9.2020	+2kv	Karleby (S. Vikström)	28.9.2020	Vals (P. Peura)	114 km
Pärluggla	23.9.2020	2kv	Karleby (S. Vikström)	30.9.2020	Vals (J. Kannonlahti)	114 km
Pärluggla	26.9.2020	1kv	Vals (T. Osala)	14.10.2020	Korsholm (J. Pikkarainen)	29 km
Pärluggla	29.9.2020	1kv	Vals (T. Osala)	14.10.2020	Korsholm (J. Pikkarainen)	29 km
Pärluggla	29.9.2020	2kv	Vals (J. Kannonlahti)	10.10.2020	Korsholm (P. Peura)	26 km
Pärluggla	3.10.2020	1kv	Vals (P. Peura)	11.10.2020	Korsholm (P. Peura)	26 km
Pärluggla	3.10.2020	1kv	Karleby (S. Vikström)	14.10.2020	Vals (T. Warén)	114 km
Kungsfågel	18.9.2020	1kv	Vals (I. Kreivi)	11.10.2020	Sürgavere küla, Viljandi, ES	598 km
Talgoxe	27.9.2019	1kv	Vals (J. Kannonlahti)	28.9.2020	Vals (J. Kannonlahti)	0 km
Talgoxe	7.10.2019	1kv	Vals (I. Kreivi)	15.10.2020	Holmön, St. Fjäderägg, Vb, SE	45 km
Talgoxe	9.10.2019	1kv	Vals (I. Kreivi)	26.10.2019	Obbola, Kalvsjön, Vb, SE	49 km
Talgoxe	12.10.2019	1kv	Vals (J. Kannonlahti)	18.12.2019	Degernäs, Grisfarmen, Vb, SE	55 km
Trädkrypare	9.10.2019	1kv	Vals (I. Kreivi)	26.9, 28.9.2020	Holmön, St. Fjäderägg, Vb, SE	45 km
Kråka	4.6.2020	1kv	Vals (J. Kannonlahti)	13.11.2020	Hornslet, Nordjylland, DK	993 km
Kråka	4.6.2020	1kv	Vals (J. Kannonlahti)	27.10.2020	Højslev, Skive, DK	998 km

Tabell 1. Det senaste årets kontroll- och fynddata över fåglar som fångats på Valsörarna. Individer som både ringmärkts och återfångats på Valsörarna samma säsong listas inte. Arterna i systematisk ordning och kronologiskt enligt ringmärkningsdatum. Förkortningar: kv=kalenderår, pm=årsunge i fält, pp=boung, Vals=Valsörarna, ES=Estland, DK=Danmark, SE=Sverige, Vb=Västerbotten.

för Valsörarna. Antalet ringmärkta fåglar uppgick till 1309 (1734) fördelat på 44 (37) olika arter (fjolårets siffror inom parentes). Majoriteten ringmärktes under höstperioden. De arter som det ringmärktes flest individer av var kungsfågel (278), talgoxe (187), gråsiska (162), blåmes (140) och pärluggla (107). Blåstjärten blev också ny ringmärkningsart för stationen. Gällande återfynd av tidigare ringmärkta fåglar finns några ”långväga” fynd, bl.a. en kungsfågel som ringmärktes 18.9 på Valsörarna och som återfångades i Estland (598 km) 23 dagar senare, samt två boungar av kråka som ringmärktes på Valsörarna 4.6 och som påträffades i oktober och november i

Danmark, den ena skjuten och den andra hittad död. Noteras bör också den skräntärna som ringmärktes som unge av Anders Isaksson på Valsörarna 1997 och som senaste sommar, 23 år senare, återsågs i Nystad. För övriga återfynd se tabell 1.

Våren

Fågelstationsverksamheten var exceptionell gällande vårens bemanning. Coronaviruspandemin som drog över Finland och världen begränsade den planerade bemanningen, och perioden genomfördes med en bemanningsstyrka bestående av stationschefen och två huvudbemannare. Överraskande nog blev perioden trots detta ovanligt lång, främst tack vare Ari Lähteenpää som hade möjlighet att vara två längre perioder på våren, men också det faktum att isen gick tidigt och det var möjligt att ta sig ut med båt till Valsörarna redan 12.3, dock genom att runda Valsörsarkipelagen norröver eftersom Norderstörs sund fortfarande var isbelagt. För hela 28 arter sattes tidighetsrekord för Valsörarna, av vilka 11 under mars månad. Efter att det från mitten av mars till början av april hade förekommit fyra kortare bemanningsperioder inleddes en enhetlig period redan före mitten av april (11.4) och den pågick oavbrutet till sista maj. Bemanningsdagarna på våren uppgick till hela 63, vilket är betydligt bättre än föregående år (31 dagar).

Vårperiodens bemanning kom igång vid rätt tidpunkt med tanke på uppföljningen av de tidigt flyttande arterna. För fjällvråkens del kunde flytten konstateras vara livlig (1 531 ind.), och även flyttande tranor observerades rikligt (1 169 ind.). För de senare arktiska flyttarna i maj var situationen lite annorlunda. T.ex. lommar noterades endast drygt tretusen (3 061), knappt hälften jämfört med föregående år, medan över 61 000 svärtor och sjöorrar, endera flyttande eller cirklande, noterades, vilket var fler än föregående år. Majoriteten av dessa var, liksom tidigare år, sjöorrar.

I samband med observationsarbetet och flyttfågeluppföljningen påträffades en del rariteter. Till april månads intressantaste observationer hör Valsörarnas och hela Kvarkens tidigaste *vitnäbbad islom* (14.4), en *brun glada* som flög över stationen (15.4), Valsörarnas genom tiderna andra observation av *bläsgås* (flyttande, 29.4) och den större eller mindre *skrikörn* som sågs kretsande över Äbbskärets västra udde (30.4). Till maj månads bästa observationer hör tre *stenknäckar* som observerades under tre dagar (4.5, 10.5 och 12.5) och Valsörarnas genom tiderna tredje observation av *dammsnäppa* vid Bysunds strand (10–12.5).

För undersökningarna av ejder, svalor och uppföljning av häckningen i stor- skrakholkar se nedan.

Sommaren

Under sommaren förekom inga längre perioder med fågelstationsverksamhet, men observationsarbete gjordes i samband med annan verksamhet. Märkning av kråk-ungar med läsringar utfördes i början av juni, och av de 16 ringmärkta ungarna gjordes under senhösten två återfynd i Danmark nästan tusen kilometer från ringmärkningsstället, den ena påträffad död och den andra skjuten. Stationsblanketter ifylldes för 11 dagar under sommarperioden, och därtill gjordes sporadiska observationer under fem dagar.

Den tid som fågelobservatorerna tillbringade på fågelstationen under sommaren förde med sig en del intressanta arter. De flesta av dessa rörde nattsångare. T.ex. *näktergal* observerades sjungande på Tjärubådan (4.6). *Flodsångare* observerades under fem dagar (16–18.6, 17.7 och 20.7) på huvudöarna. En *busksångare* hördes i närheten av fyrvaktarbostället (18.6). Nattsångare förekommer årligen på Valsörarna, men observationerna korrelerar helt med sommarens observationsintensitet, som de flesta år varit betydligt lägre än under vår- och höstperioderna. I mitten av juli noterades en *snatterandkull* i Käringsund, vilken också blev Valsörarnas första säkrade häckning. I slutet av perioden sågs därtill en kretsande *brun glada* i närheten av stationen.

Hösten

Höstperiodens bemanning var glädjande nog både lång och sammanhängande och pågick oavbrutet från 6.9 till 25.10. Den inbegrep förutom pärluggleringmärkning och observationsarbete även mera omfattande stationsringmärkning under drygt tre veckor (6–19.9, 28–30.9 och 17–24.10). I november tillkom ytterligare några sporadiska observationsdagar. Stationsblanketter ifylldes för 51 dagar, något fler än för föregående år (46).

Undersökningen av pärlugglans vandring är det projekt som huvudsakligen prioriteras under höstens verksamhetsperiod. Fångstperioden (49 dagar) uppfyllde med råge våra målsättningar, och var nästan två veckor längre än föregående höst. Totalt ringmärktes 107 individer (85 ind. år 2019). Ytterligare gjordes kontroller av 6 pärlugglor som ringmärkts tidigare år på Valsörarna (1) eller på annan ort (5), vilket utgjorde 5,3 % av de totalt 113 behandlade individerna.

Av övriga invasionsfåglar uppträdde ingen art rikligt. Kungsfåglarnas invasion var i stort sett som föregående år eller aningen mindre. Blåmesen och talgoxen hade en ganska svag invasion, medan stjärtmes- och svartmesinvasion knappt förekom

Figur 2. Ny fågelart (nr 279) för Valsörarna blev den blåstjärt som ringmärktes 29 september. Foto: Jouni Kannonlahti.

alls och dessa arter kunde räknas endast i total. Talltitor uppträdde inte alls och arten förblev den här höstsäsongen helt oobserverad.

Invasionsarternas svaga förekomst under höstperioden uppvägdes dock av observationer av sparsamt förekommande eller annars intressanta arter. Till dessa hör bl.a. annat en *berguv* som hördes i början av september (7.9), *blåstjärten* som fångades och ringmärktes vid ugglefångstplatsen (29.9), *vitryggig hackspett* (10.10), sex ringmärkta *sparvugglor* (under tiden 8.9–4.10), en *större piplärka* vid Tuorelarevet (12.10) och 5–7 individer av *tajgasångare* som observerades under fem dagar (12.9–13.10). Av de ovan nämnda var blåstjärten en ny art (nr 279) för Valsörarna och stationens 152:a ringmärkta art genom tiderna.

Ejderprojekt

Uppföljning av ejdern och dess kläckningsframgång på Valsörarna samt användningen av geolokalisering för att försöka klargöra var de ejdrar som häckar på Valsörarna har sina övervintringsområden fortsatte. En av de ådor som försetts med geolokalisering år 2019 återfångades och sex nya ejdrar försågs med geolokalisering. Alla 63 ejderskydd granskades men inga ejdrar häckade i dessa 2020. Ejderskydden utnyttjades däremot av häckande småskrake (2 st.) och gråtrut (4 st.), och därtill fanns flera gråtrutsbon utanför men i omedelbar anslutning till ejderskydden. Fältarbetet 2020 utfördes av Niclas Fritzén, Martti Hario, Ari Lähteenpää, Asseri Laitinen och Anette Bäck.

Sjöfågelholkar

Alla 67 sjöfågelholkar (53 för storskrake, 7 för knipa och 7 för salskrake) som placerats ut 2016 och 2017 granskades 16.5–30.6 av Niclas Fritzén tillsammans med

Martti Hario och Asseri Laitinen. I 22 stycken konstaterades häckning av storskrake, d.v.s. i sex fler än föregående år, och i en ruvade en knipa. Ringmärkningen av stor-skrakhonor i holkarna inleddes och 13 individer försågs med plåtring.

Svalor

Hus- och ladusvalor inventerades utförligt på Valsörarnas huvudöar vid två tillfällen av Niclas Fritzés, med fokus på stations-/hamnområdet i norr, området kring fyren och vid Båtsviken. Totalt konstaterades 20 hussvalhäckningar (plus ytterligare två bon med vuxen svala i men som det senare inte fanns tecken på att det var frågan om häckning), d.v.s. en fler än föregående år. Av dessa var 14 i konstgjorda betongbon medan fyra var naturbon av lera (dock med bräda eller motsvarande konstruktion under). Ladusvalhäckningar konstaterades totalt 9, men ett av dessa bon var övergivet redan i mitten av juni. Den markantaste skillnaden för ladusvalans del var häckningarna i Livbärgarskjulet som endast var fyra jämfört med fjolårets hela 10. I senaste rödlistan (2019) klassas ladusvalan som sårbar (VU) och hussvalan som starkt hotad (EN). Åtminstone delvis tack vare Livbärgarskjulet och konstgjorda betongbon har vi skapligt mycket av båda arterna på Valsörarna. De beständiga betongbona för med sig stabila miljöer även för parasiter och redan tidigare har vi konstaterat att det finns rikligt av svalans vägglus (*Oeciacus hirundinis*) i anslutning till betongbona. Denna suger blod av olika svalarter och även av tornseglare. Den 17.6.2020 hittades vid ett av betongbona för första gången även svalans lusfluga (*Crataerina hirundinis*), som hör till samma flugfamilj som älgflugan men som utslutande lever på hussvala. Svalans vägglus klassas som sårbar och svalans lusfluga som starkt hotad. Vi får konstatera att Valsörarna är ett Eldorado för både hotade svalor och deras hotade parasiter!

Figur 3. Svalans lusfluga (*Crataerina hirundinis*) klassas, liksom sin värd hussvalan, som starkt hotad. Valsörarnas första fynd av arten gjordes 2020 intill ett av de konstgjorda betongbona för hussvala. Sina långa vingar till trots är den blodsugande parasiten uppenbarligen inte flygg. Foto: Niclas Fritzés.

Vresros

Två talkon för att bekämpa den invasiva vresrosen genomfördes, den 20.7 och 17–18.8, med tolv respektive sju deltagare. För fältarbetet ansvarar Lise-Lotte Flemming. Platsen för talkona var Lilla Långbådan. Vresrosförekomsterna här består av några stora bestånd i mitten av udden på den södra stranden och spridda små buskar längs resten av stranden. De mindre bestånden har egentligen utrotats redan men varje år hittas nya rotskott vid döda buskar eller helt nya fröplantor, år 2020 lite mer än tidigare år. De stora bestånden har minskat betydligt och det har för varje år blivit mindre att göra på dem. De är dock inte utrotade ännu utan kräver fortsatt behandling. I oktober inventerades också vresrosförekomsten på Norderstören. Vresrosorna vid Valsörarnas norra del, på Tuorelaskatan, Tuorelarevet och Käringbådarna, där det också gjorts bekämpningsinsatser tidigare år, togs år 2020 om hand av Forststyrelsens personal inom Inspect-projektet. Inspect har gått igenom alla övriga stränder på Valsörarnas huvudöar och bekämpat cirka 200 bestånd.

Stationstalko

Ett stationstalko med tio deltagare ordnades 15.8 då stationen städades, marken invid nya bryggan utjämnades och den nya nätfångstplatsen i vassruggen sydväst om stationen försågs med spångar.

Figur 4. En ny fångstnätplats röjdes och försågs med spångar under stationstalkot.

Den intressantaste fågeln som fångades på denna plats under den höstliga stationsringmärkningen var en snösparv. Foto: Niclas Fritzen.

Figur 5. Kameleontmattvävaren (*Floronia bucculenta*) blev Valsörarnas 228:nde spindelart. Foto: Niclas Fritzés.

Spindelundersökningar

Inga egentliga spindelundersökningar utfördes, men en ny art för Valsörarna stöttes ändå på i samband med annan verksamhet. Den 28.8 hittades en hane av kameleontmattvävare (*Floronia bucculenta*) vid stigen intill biologiska stationen, klängande på ett plastämbar. Artens svenska namn kommer av att spindeln om den blir störd kan fälla sig till marken, där den ligger orörlig och ändrar färg vilket gör att den blir svårare att upptäcka. Spindelns kroppslängd är ca 5 mm. Den är inte helt vanlig men kan påträffas i låg vegetation i diverse habitat. Arten har sydlig utbredning i

Finland och Valsörarna verkar vara den nordligaste fyndplatsen. Den enda tidigare fyndplatsen i Österbotten är i Östmelmo (Blåbärslandet) i Vasa. Nu har 228 spindelarter påträffats på Valsörarna.

Fladdermöss

År 2020 var projektet KvarkenBats åttonde år. Projektet som inleddes år 2013 med undersökningar om trollpipistrellens migrationsrutten i Kvarken genom användning av passivdetektorer som registrerar fladdermössens ultraljud, omfattar idag i praktiken allt som rör fladdermössens förehavanden i Kvarkens skärgård. Tack vare projektfinansiering från Svensk-Österbottniska Samfundet kunde ringmärknings- och radiotelemetriverksamheten fortsätta i samma utsträckning som de tre föregående åren, vilket dessa år möjliggjordes genom projektet Kvarken Flada. Niclas Fritzés leder fladdermusprojektet KvarkenBats.

På fladdermusfronten var sommaren 2020 igen händelserik. Över hundra fladdermöss ringmärktes på Valsörarna och två nya arter för området säkerställdes, av vilka den ena fångades och ringmärktes. Den andra, en dvärgpipistrell, registrerades i slutet av september av ultraljudsdetektorer som Forststyrelsen låtit placera ut för att undersöka stenfälten betydelse som övervintringsplatser för fladdermöss. Sex av de tio undersökta stenfälten var på Valsörarna.

Under hösten pågick fångst- och ringmärkningsverksamheten från 18 augusti till 11 september. Fångstverksamheten utfördes av Kati Suominen, Ville Vasko, Niclas Fritzén, Katarina Meramo, Johanna Yliportimo, Torgny Backman och Albert Skonbäck. Majoriteten av fladdermössen fångades med harpfälla medan några togs ur öppningsbara holkar. Totalt ringmärktes 102 fladdermöss på Valsörarna, av vilka 69 var tajgafladdermöss, 19 trollpipistreller, 11 nordfladdermöss, 2 gråskimliga fladdermöss och 1 mustaschfladdermus. Ytterligare gjordes 8 återfynd (nordfladdermus 6, tajgafladdermus 2) av fladdermöss som ringmärktes höstarna 2016–2019 på Valsörarna. Intressant nog kom hälften av dessa inte i fällorna, utan togs ur holkar. Totalantalet ringförsedda fladdermusindivider som behandlades uppgick således till 110. Gråskimlig fladdermus var det första säkra fyndet av arten för Valsörarna (enstaka möjliga ultraljudsinspelningar har gjorts tidigare).

Av de 19 fångade trollpipistrellerna försågs 18 med radiosändare. Signalerna från hela sju av dessa registrerades senare av någon av Motus-radiomottagarstationerna på svenska sidan, den sydligaste på Lungön i Härnösand. I september försågs fyra nordfladdermöss med radiosändare. Tre av dessa besökte åtminstone någon gång stenfält under september till början av oktober, men huruvida de valde att övervintra i stenfälten kunde inte klargöras innan sändarnas batterier tog slut.

Under 2020 gjordes ett intressant återfynd av en tajgafladdermus som ringmärktes på Valsörarna. Fyndet var de facto den första av de 430 fladdermöss som ringmärktes på Valsörarna som hittas i Finland utanför Valsörarna, och det ger en intressant ledtråd till var man sommartid kan söka Valsörarnas tajgafladdermöss. Det ifrågavarande fyndet var en ung tajgafladdermus som ringmärktes vid fyren på Valsörarna i slutet av augusti 2019 och som hittades död på en gård i Vörå nästan exakt ett år senare. Sträckan på hela 63 km är lång för en tajgafladdermus och den längsta uppmätta för någon ringmärkt fladdermus i Finland.

Figur 6. Året präglades av coronapandemin och genom användning av munskydd skyddade vi även fladdermössen från eventuell sars-cov-2-smitta.

Foto: Niclas Fritzén.

Det nya radiotelemetriprojektet (se www.oa.fi/projekt/radiotelemetri/) som baseras på ett lokalt nätverk av automatiska radiomottagarstationer som kan följa med fladdermössens rörelser på Valsörarna, hade som målsättning att färdigställas 2020, men endast fem av de ca tio planerade stationerna togs dock i bruk. Projektet fortsätter 2021 då de resterande stationerna uppförs.

Tajgasångare

Under ledning av Ottenby fågelstation inledde Valsörarnas biologiska station ett samarbete med svenska fågelstationer kring tajgasångarens flytt (se www.oa.fi/projekt/tajgasangare/) i Europa. Målsättningen var att försöka fånga 10 tajgasångare på Valsörarna för att förse dem med radiosändare så att artens flytt över Kvarken och vidare söderut skulle kunna följas tack vare Motus-radiomottagarstationer. Valsörarnas biologiska station disponerar sedan tidigare sex av Motus-stationerna inom projektet Baltic Sea Motus Network (<https://motus.org/data/project?id=223>), av vilka fyra är på svenska sidan och två på finska sidan. År 2020 uppfördes ytterligare en station på Östra Norrskär för att få bättre täckningsgrad i Kvarken. Förhållandevis få tajgasångare observerades på Valsörarna 2020 och ingen av de tre tajgasångare som ringmärktes i slutet av september försågs dessvärre med radiosändare. Projektet fortsätter 2021 med nya förväntningar.

Exkursioner

OA:s traditionella vårexkursion till Valsörarna uteblev, men istället ordnades en höstexkursion den 3 oktober under ledning av Niclas Fritzen. Deltagarna fick hjälpa till att söka upp radiosändarförsedda nordfladdermöss som lokaliserades i byggnader och trädhåll och därtill fick de bekanta sig med ringmärkningsverksamheten vid fågelstationen. I exkursionen deltog 11 personer.

Övrigt

Pontonbryggan som införskaffats föregående höst installerades den 6 april. Efter första säsongens användning kan vi konstatera att valet av bryggmodell var utmärkt. Att ha en fungerande brygga i närheten av biologiska stationen har storligen underlättat verksamheten och framför allt transporten av gasflaskor, vattenkanstrar, ved och annan utrustning. Dessutom har man nu uppsikt över båtarna genom biologiska stationens köksfönster. Därtill försågs stationsbyggnadens skorsten med skorstenshatt och golvet i stationens bastu förnyades.

Figur 7. Året bjöd på en lite annorlunda Valsörsexkursion där deltagarna fick hjälpa till att lokalisera radiomärkta fladdermöss som förberedde sig för övervintring.
Foto: Anette Bäck.

Publikationer och rapporter år 2020 med anknytning till verksamheten på Valsörarna

[Fritzén, N. & Hägg, J. 2020: Valsörarnas biologiska station – verksamhetsberättelse för år 2019. — OA-Natur 22: 3–17.](#)

[Hägg, J. 2020: Valassaarten lintuasema – Miehitys ja havainnot 2019. — Ostrobothnia Australis r.f. \(opublicerad rapport\).](#)

Kunze, K. 2020: Suomen lintuasemien toiminta 2017–2019. — Linnut-vuosikirja 2019: 78–93.

Lappalainen, M. 2020: Lepakkohavainnot 2020 (Vilkas kesä Valassaarilla). — Lepakot 1: 42–43.

Lappalainen, M. 2020: Pönttöjä lepakoille. — Lepakot 1: 34–37.

[Långnabba, A. 2020: Fiskyngelkartering i Käringsund. — OA-Natur 22: 18–29.](#)

Nordendahl, M. 2020: Tajgasångaren – en art på frammarsch mot väster. — Gråspetten 4(40): 122–129.

[Paasivirta, L. 2020: Fjädermyggor i Käringsund på Valsörarna 1968 och 2017–2018. — OA-Natur 22: 47–52.](#)

Schneider, M. & Fritzén, N. R. 2020: Flador och deras insektproduktion – betydelsen för lokala och migrerande fladdermöss i Kvarken. — Delrapport inom Interreg Botnia Atlantica projekt Kvarken Flada. 72 s.

Schneider, M. & Grellmann, D. 2020: Fladdermöss på Fjäderägg – en första sammanställning (opublicerad rapport).